

Kitapçık Türü / Booklet Type / نوع الكتيب

B

ORTAK DERSLER KOORDİNATÖRLÜĞÜ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ VE YAYIN ETİĞİ

COMMON COURSES COORDINATORSHIP
SCIENTIFIC RESEARCH TECHNIQUES AND PUBLICATION ETHICS

تنسيق الدورات المشتركة
تقنيات البحث العلمي وأخلاقيات النشر

2024-63002004-YARIYIL SONU SINAVI

ÖĞRENCİ/STUDENT/طالب

ADI/NAME: ..... اسم:

SOYADI/SURNAME: ..... لقب:

KİMLİK NO/ID NO: ..... رقم الهوية:

ÖĞRENCİ NO/STUDENT NO: ..... رقم الطالب:

SALON NO/HALL NO: ..... رقم قاعة الامتحان:

SIRA NO/DESK NO: ..... رقم الجلوس:

Adınızı, soyadınızı, kimlik/pasaport no, öğrenci no, sınav salon ve sıra numaranızı yukarıdaki alanlara yazınız.

Write your name, surname, identity/passport no, student no, exam hall and desk numbers in the appropriate places above.

اكتب اسمك ولقبك ورقم هويتك/جواز السفر ورقم الطالب وقاعة الامتحان وأرقام المكاتب في الأماكن المناسبة أعلاه.

İMZA/SIGNATURE/التوقيع

.....

Bu testin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testin tamamının veya bir kısmının Üniversitemizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullemiş sayılır.

All rights are reserved for this test. For any purpose, copying, photographing, reproduction, publication, or using the whole or part of the test without the University's written permission is prohibited. Those who do not comply with this regulation are deemed to have accepted the financial burden of the necessary criminal liability and the preparation of the test in advance.

جميع حقوق هذا الاختبار محفوظة لأي غرض من الاغراض يحضر نسخ او تصوير او اعادة انتاج او نشر او استخدام كل أو جزء من الأختبار دون إذن كتابي من جامعتنا. اللذين لا يمثلون الحضر سوف يتحملون المسؤولية الجنائية اللازمة والعبأ المالي للتحضير للاختبار.

1. Veri toplarken; evrenin tamamından, farklı yerlerden ve kısmi olarak toplanan, araştırma evrenini temsil eden küçük bir model oluşturulması yöntemi şeklinde tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çalışma Sahası
- B) Evren
- C) Denek
- D) Alt Grup
- E) Örneklem

2. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Alıntı, bir yazıya başka bir yazarın yazısından alınmış parça aktarmadır.
- B) İyi bir tartışma bölümünde sonuçlar tekrarlanmalıdır.
- C) Kaynakça, metin içinde kaynakça bağlacı ile kaynak gösterilen her türlü eserin yazar soyadlarına göre alfabetik sırada verildiği bölümdür.
- D) Bulgu, var olduğu halde bilinmeyi bulup ortaya çıkarma eylemi ve bu eylemin sonunda elde edilenlerdir.
- E) Araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların nesnel ve anlaşılır biçimde sunulması raporlamadır.

3. Araştırmalarda, bir yazarın kendi çalışmasını tekrar yayınlaması durumu aşağıdaki etik dışı davranışlardan hangisi olarak adlandırılır?

- A) Çarpıtma
- B) Yineleme
- C) Aşırma
- D) Gizleme
- E) Dilimleme

4. Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı eylemler tespit edildiğinde yapılacak işlemlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Etiğe aykırı eylemle akademik unvan elde edilmişse bu unvanın geri alınıp alınmayacağı değerlendirilir.
- B) Etik ihlal kararları en geç bir ay içerisinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir.
- C) İlgili yayının ortak yazarlarının görev yaptıkları kamu kurumuna bilgi verilir.
- D) İlk defa yapıldığında göz ardı edilir, tekrarlanması halinde yasal süreç başlatılır.
- E) İlgili yükseköğretim kurumu tarafından gerekli disiplin işlemleri yapılır.

5. İki gece bekçisi sokakta nöbet beklerken birisinin arkadaşına “Sen de bir tıkırtı duydun mu?” diye sorması bilgi edinme yollarından hangisine örnek teşkil eder?

- A) Uzman Görüşü
- B) Görüş Birliği
- C) Mantık
- D) Gözlem
- E) Deneyim

6. Aşağıdakilerden hangisi bilmenin yollarından birisi değildir?

- A) Uzman Görüşü
- B) Görüş Birliği
- C) Mantık
- D) İçe Doğan Bilgi
- E) Deneyim

7. Duyularımızla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Duyularımız bizi aldatabilir.
- B) Duyularımızla elde ettiğimiz veri tam değildir.
- C) Bilmenin yollarından birisi de duyularımızdır.
- D) Duyularımızla elde ettiğimiz veri kesin değildir.
- E) Duyularımızla elde ettiğimiz veri her zaman güvenilirdir.

8. Aşağıdakilerden hangisi bir araştırma raporunun reddedilmesini gerektiren nedenlerdendir?

- I. Kaynakçanın bulunmaması
- II. Yöntemin yazılmamış olması
- III. Araştırma raporunun satır aralıklarının kılavuza uygun olmaması
- IV. Raporda kısaltmalar dizininin bulunmaması
- V. Araştırmada aşırıcılığın tespit edilmesi

- A) I, III ve IV
- B) III, IV ve V
- C) I, IV ve V
- D) I, II ve IV
- E) I, II, V

9. Aşağıdakilerden hangisi bilgi edinme yollarının risklerinden birisidir?

- A) Çoğunluğun görüşünü doğru saymak
- B) Uzmanların her dediğini mutlak doğru saymak
- C) Mantıkta önermelerin yanlışlığını fark etmemek
- D) Hepsi
- E) Duyumlarla elde edilen verilere her zaman güvenmek

11. Aşağıdaki kelime/kavramlardan hangisi "Henüz doğrulanmamış kavramsal genellemeler" tanımını karşılar?

- A) Hipotez
- B) Yasa
- C) Öngörü
- D) Süreç
- E) Kuram

10. Aşağıdakilerden hangisi yanlış bilgi içermektedir?

- A) Bilimsel yöntemlerle elde edilen bilgiler daha güvenilirdir.
- B) Ölçme, gözlem ve deneyin herkes tarafından kabul edilmesini sağlar.
- C) Bilimsel deneyde doğanın akışına bir müdahale yoktur.
- D) Gözlem ve deney farklı bilimsel süreçlerdir.
- E) Bilgiye ulaşmanın en doğru yolu bilimsel yöntemlerdir.

12. Aşağıdakilerden hangileri araştırmaların sınıflandırmasında bir değerlendirme ölçütü olamaz?

- A) Kullanılan verilerin özelliği
- B) Verileri toplama teknikleri
- C) Kullanılan verilerin özelliği
- D) Araştırılan konunun zorluğu
- E) Bakış açısı

13. Bir araştırmanın aşamalarında ilk ve son basamağı oluşturan adımlar hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) Problemi Tanımlama - Raporlaştırma
- B) Örnekleri Seçme - Verileri Toplama
- C) Problemi Tanımlama - Verileri Analiz Etme
- D) Hipotezleri Belirleme - Raporlaştırma
- E) Hipotezleri Belirleme - Verileri Analiz Etme

14. Bir araştırmacı topladığı verileri deneklerin kimliğini açıklayarak amacı dışında kullandığında bilimin temel ilkelerinden hangilerini çiğnemiş olur?

- A) Deneklere Saygı
- B) Yasallık
- C) Özgürlük
- D) Hepsi
- E) Dürüstlük

15. Aşağıdakilerden hangisi kaynak göstermenin önemini belirtmez?

- A) Çalışmanın derinliği hakkında bilgi verir.
- B) Sunulan bilgiyi belgeler.
- C) Çalışmanın güvenilirliğini arttırır.
- D) Çalışmaya ulaşmayı kolaylaştırır.
- E) Denetimi sağlar.

16. Yapılan tez çalışmalarını yayımlayan kuruluş hangisidir?

- A) TR Dizin
- B) ULAKBİM
- C) YÖK
- D) ÜAK
- E) DERGİPARK

17. Bilimsel bir araştırmanın sonunda, elde edilen bulguların araştırmanın hipotezleri ve literatür ile ilişkilendirilerek değerlendirildiği kısım aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yöntem
B) Bulgular
C) Tartışma
D) Sonuç
E) Giriş
18. Aşağıdakilerden hangisi bir araştırmanın oldukça kısa olan bilgilendirici bir özetine verilen isimdir?
- A) Öz
B) Analiz
C) Giriş
D) Dizin
E) Tartışma
19. Aşağıdakilerden hangisi nicel araştırma yöntemlerinden birisi değildir?
- A) Betimleme yöntemi
B) Etnografik araştırmalar
C) Yöneylem araştırması
D) İçerik analizi
E) Deneysel yöntem
20. Aşağıdakilerden hangisi bilimin temel özelliklerinden birisi değildir?
- A) Özneldir.
B) Mantıksaldır.
C) Nesneldir.
D) Bilim seçicidir.
E) Gerçeği ifade eder.

21. Anket hazırlanırken aşağıdakilerden hangisini yapmak yanlış olur?

- A) Soruların kısa, anlaşılır ve basit olmasına özen gösterme
- B) Soruların tutarlı olmasını sağlama
- C) Anketi uygulamadan önce Etik Kurul onayını beklemek
- D) Aynı seçenekte birden fazla bilgiyi ölçmeye çalışmak
- E) Yanıtlayıcının kimliğini ortaya çıkaracak davranışlardan kaçınma

23. Aşağıdakilerin hangisi araştırmalarda katılımcıların hakkı sayılamaz?

- A) Diğer katılımcıların verdiği cevapları öğrenme
- B) Araştırmadan çekilme
- C) Gönüllü katılım
- D) Araştırma sonuçlarını öğrenme
- E) Araştırma hakkında bilgilenme

22. Araştırmacının sonuçları bilinçli olarak değiştirmesi ne tür bir davranıştır?

- A) Kardeş yayın üretme
- B) Bilimsel ihmal
- C) Verileri gizleme
- D) Disiplinsiz araştırma
- E) Bilimsel saptırma

24. Araştırmanın hipotezi tezin hangi bölümünde verilmelidir?

- A) Materyal ve Metot
- B) Bulgular
- C) Sonuçlar
- D) Ekler
- E) Giriş

25. Doktora çalışması yapan bir öğrenci tezinde öğretmenlerin 21. Yüzyıl becerilerine ilişkin verileri yazarken alıntı yaptığı kaynakları atıf olarak göstermemiştir. Tez danışmanı intihal programıyla tezi analiz ettiğinde başkalarına ait düşüncelerin tezde atıf yapılmadan yer aldığını gözlemlemiştir. Danışmanın tezde ortaya çıkardığı etik ihlal aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Dilimleme
B) Hayalet yazarlık
C) Aşırma
D) Destek belirtmeme
E) Uydurma
26. Aşağıdakilerden hangisi etik kurallardan biri değildir?
- A) Dikkat
B) Tarafılık
C) Sorumlu yayın
D) Fikri mülkiyete saygı
E) Dürüstlük
27. Bir eğitim kuruluşunda bulunan, aynı sınıftaki 30 öğrenciden çeşitli zaman aralıklarında bilgi toplayan araştırmacı; hangi araştırma modelinden yararlanmıştır?
- A) Deneysel model
B) Kesitsel model
C) Boylamsal model
D) Anket
E) Betimsel model
28. Aşağıdakilerden hangisi bağımsız değişken değildir?
- A) Etnik köken
B) Sosyo-ekonomik durum
C) Eğitim düzeyi
D) Cinsiyet
E) Bireyin başarısı

29. Hayatın, her alanında insanlığın işlerini kolaylaştırmak veya insanlığa katkı sunmak amacı ile yapılan, geçerliği kabul edilmiş sistemli bilgiler bütününe ne denir?

- A) Bilim
- B) Hipotez
- C) Paradigma
- D) Meta Analiz
- E) Metafor

30. Aşağıdakilerden hangisi elektronik Türk veri tabanlarından biridir?

- A) WOS
- B) EBSCO
- C) ULAKBİM
- D) SCIE
- E) ERIC

SINAVDA UYULACAK KURALLAR

(Sınav başlamadan önce Salon Başkanı tarafından adaylara yüksek sesle okunacaktır.)

1. Bu kitapçıkta 30 soru bulunmakta olup sadece 10 adeti çözülmelidir. 10'dan fazla soru çözenlerin sınavı iptal edilebilir.
2. Sınav süresi 30 dakikadır. Sınavın ilk 15 dakikası içinde sınavınızı tamamlasanız bile salondan çıkmazsınız. Herhangi bir nedenle salondan çıktığınız takdirde, sınavı devâm etmenize izin verilmeyecektir.
3. Sınavın ilk 15 dakikasından sonra gelen adaylar sınav salonuna alınmayacaktır.
4. Yanlış cevaplar doğru cevapları götürmeyecektir.
5. Adaylar sınavı; T.C Kimlik Kartı, Nüfus Cüzdanı, Sürücü Belgesi (Ehliyet), Geçici Kimlik Belgesi, Süresi Geçmemiş Pasaport, Evlilik Cüzdanı, K.K.T.C Kimlik Belgesi, İkamet İzin Belgesi, Pembe-Mavi Kart, İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi tarafından verilen süresi geçerli "Uluslararası Koruma Statü Sahibi Kimlik Belgesi" ile "Geçici Koruma Kimlik Belgesi (Suriye Uyruklular için)" belgelerinden herhangi bir kimlik belgesine ek olarak sınavı giriş belgesiyle girebileceklerdir. Sayılan kimlik belgesi eksik olan veya sınavı giriş belgesi olmayan adaylar sınavı alınmayacaktır.
6. Size verilen soru kitapçığı üzerindeki size ait kişisel bilgilerinizi tamamlayınız.
7. Size verilen cevap kağıdı üzerindeki size ait kişisel bilgilerinizi tamamlayınız.
8. Cevap kağıdınızda belirtilen kitapçık türünü, size verilen soru kitapçığınızın türüne (A, B, C veya D) göre mutlaka doğru bir şekilde işaretleyiniz. Salon başkanı tarafından kitapçık türünüz kontrol edilerek parafalanacaktır. Cevap kağıdı üzerine test grubunu (kitapçık türünü) kodlamayan (A, B, C veya D) veya birden fazla kodlama yapan adayların sınavları geçersiz sayılır.
9. Salon başkanı tarafından dolaştırılacak olan Sınav Yoklama Listesinde isminizin karşısını imzalayınız.
10. Adayların yanlarında bulundurdıkları cep telefonu, vb. cihazları sessiz konuma getirmeli veya kapatmalıdır.
11. Sınav süresince görevlilerle konuşmak, görevlilere soru sormak yasaktır. Aynı şekilde görevlilerin de adaylarla yakından ve alçak sesle konuşmaları yasaktır. Gerekli durumlarda görevliler yerinizi değiştirebilir.
12. Cevap kağıdınıza yazacağınız her türlü yazı ve yapacağınız işaretlemeler için koyu yazan SİYAH KURŞUN KALEM kullanmalısınız. Siyah kurşun kalem dışında farklı bir kalem (tükenmez, mürekkepli ya da renkli vb.) kullanan adayların sınavları geçersiz sayılır.
13. Aşağıdaki durumlarda sınav görevlileri tarafından "Bireysel Sınav İptal Tutanağı" düzenlenir ve ilgili adayların o oturumdaki sınavları geçersiz sayılır:
  - (a) Sınav kurallarına ve sınav görevlilerinin uyarılarına uymamak, sınav düzenini bozmak,
  - (b) Başka bir adayın yerine sınavı girmek ya da kendisi yerine başka birini sınavı sokmak (Bu eylemi gerçekleştirenler hakkında yasal işlem yapılacaktır)
  - (c) Kopya çekmek, vermek ya da çekilmesine yardımcı olmak vb. eylemlerde bulunmak,
  - (d) Cevap kağıdını ve/veya soru kitapçığını yırtmak,
  - (e) Sınav sırasında kalem, silgi vb. araç-gereç paylaşımında bulunmak,
  - (f) Sınav sorularını ve cevaplarını cevap kağıdı dışında bir yere yazmak ve sınav salonundan dışarı çıkarmak,
  - (g) Sınavı girebilmek için gerekli belgeleri eksik olduğu halde sınavı katılıp, cevap kağıdında işaretleme yapmak,
  - (h) Sınav görevlileri tarafından adayın kimliğinden şüphe duyulması,
  - (i) Cevap kağıdını ve/veya soru kitapçığını sınav görevlilerine eksiksiz ve sağlam bir şekilde teslim etmemek, sınav salonu dışına çıkarmak.
14. Sınav başlamadan öncesi Fotoğraflı ve Onaylı Kimlik Belgenizi sıranızın üzerine görünür şekilde bırakınız.
15. Soru kitapçığınızı aldığınızda sayfalarına hızlıca bakarak hatalı ya da eksik baskı olup olmadığını kontrol ediniz. Hata/eksik olması durumunda kitapçığınızı değiştirmek için derhâl Salon Başkanına başvurunuz. Sınav görevlileri sınavın başladığını belirtmeden kitapçığınızı tekrar açmayınız.
16. Soru kitapçığının sayfalarındaki boş yerleri müsvedde amacıyla kullanabilirsiniz.
17. Cevaplarınızı, cevap kağıdındaki cevap yerinin dışına taşırmadan işaretleyiniz. Sadece soru kitapçığı üzerinde yapılan işaretlemeler değerlendirmeye alınmayacaktır.
18. Cevap kağıdı üzerinde değişiklik yapmak istediğinizde, iz bırakmayan bir silgi kullanınız. Cevap kağıdınızı buruşturmayınız, katlamayınız ve üzerine gereksiz hiçbir işaret koymayınız.
19. Her sorunun tek bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevabı işaretlerseniz, o soruyu yanlış cevaplamış sayılacaksınız.
20. Sınav bitiminde, cevap kağıdınızı ve soru kitapçığınızı salon görevlilerine eksiksiz biçimde teslim ediniz. Sınav kurallarına uduğunuz için teşekkür ederiz. Başarılar Dileriz.

BAŞARILAR.